

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Aanvullend onderzoek ecologie Molenstraat 9-11 te Waalre

Aanvullend onderzoek naar vleermuizen en steenmarter in het kader van de Wet
natuurbescherming

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2022-0154
Datum:	28 september 2022
Samensteller:	ing. G. Fairhurst
Collegiale toets:	ir. ing. K.J. Rebergen
Opdrachtgever:	Aveco de Bondt
Contactpersoon:	T. van Baast

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Beschrijving planlocatie	5
1.4 Voorgenomen werkzaamheden	5
1.5 Mogelijk aanwezige soorten	6
1.6 Kader Wet natuurbescherming	6
2 Methode onderzoek	7
2.1 Theoretisch kader	7
2.2 Praktische uitvoering	7
Vleermuizen	8
Steenmarter	8
2.3 Veldbezoeken	10
2.4 Specifieke omstandigheden	10
3 Resultaten	11
3.1 Vleermuizen	11
3.2 Steenmarter	13
3.3 Overige soorten	13
4 Conclusie	14
4.1 Vleermuizen	14
4.2 Steenmarter	14
4.3 Overige soorten	14
4.4 Samenvatting	14
4.5 Vervolgstappen	15
4.6 Maatregelen	15
Bijlagen	16
Steenmarter	17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Molenstraat 9-11 te Waalre is een monumentale woning, met voormalige winkel, bedrijfsruimte en schuur gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing, behoudens het monumentale pand, op de planlocatie te slopen ten behoeve van nieuwbouw (figuur 1.1).

Figuur 1.1 Het plangebied is gelegen aan de Molenstraat 9-11 te Bergambacht.

Gezien de beoogde ingreep mogelijk leidt tot de aantasting van natuurwaarden beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) is een quickscan Wnb uitgevoerd naar de potentie van het plangebied en mogelijke negatieve effecten ten gevolge van de beoogde werkzaamheden (Fairhurst, 2021). Op basis van de quickscan Wnb kon de aanwezigheid vleermuisverblijfplaatsen en rustplaatsen en functioneel leefgebied van de steenmarter niet uitgesloten worden (zie tabel 1.1). Om vast te stellen of het plangebied daadwerkelijk een functie heeft voor vleermuizen dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. Aveco de Bondt heeft Blom Ecologie verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen van het onderzoek beschreven.

1.2 Doel

In dit aanvullende ecologische onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Zijn vleermuizen en/of steenmarter aanwezig in het onderzoeksgebied?
- Op welke wijze maken vorengenoemde soorten gebruik van het onderzoeksgebied? Zijn in het onderzoeksgebied verblijfplaatsen of essentiële onderdelen van het leefgebied aanwezig?
- Resulteert de voorgenomen ingreep in het beschadigen of wegnemen van jaarrond beschermde verblijfplaatsen en/of essentiële onderdelen van het leefgebied? Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk voor de voorgenomen ingreep uitgevoerd kan worden?

1.3 Beschrijving planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Molenstraat 9-11 te Waalre en betreft een monumentale woning met daarin een voormalige winkel, bedrijfsruimte en schuur met aan de zuidzijde een stuk grond met kleine schuren (figuur 1.2). Een uitgebreide beschrijving van het plangebied en de directe omgeving hiervan is te vinden in de quickscan Wnb (Fairhurst, 2021).

Figuur 1.2 De bebouwing binnen de planlocatie betreft onder andere een monumentale woning.

1.4 Voorgenomen werkzaamheden

De beoogde ontwikkeling betreft de sloop van de bestaande bebouwing en opstallen en de realisatie van nieuwbouwwoningen. Hierbij blijft het monumentale gedeelte behouden, welke gerenoveerd zal worden. Tevens worden de groenstructuren verwijderd, met behoud van de monumentale beuk. Definitieve invulling van het plan dient nog te worden vastgesteld. De ingreep zal indicatief op hoofdlijnen bestaan uit de volgende werkzaamheden:

- inrichten werklocatie met opslag materiaal, vergaderunits en sanitair;
- slopen van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw en renovatiewerkzaamheden: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

1.5 Mogelijk aanwezige soorten

Uit de quickscan Wnb (Fairhurst, 2021) is gebleken dat binnen de planlocatie mogelijk vleermuisverblijfplaatsen en rustplaatsen en functioneel leefgebied van de steenmarter aanwezig zijn. In tabel 1.2 wordt de potentie naar vleermuissoort en type verblijfplaats gespecificeerd.

Tabel 1.1 Overzicht van de potentie voor vleermuissoorten en type verblijfplaatsen (Fairhurst, 2021).

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massawinter
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Laatvlieger	Ja	Ja	Ja	Nee

1.6 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van de Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Vleermuizen vallen onder de bescherming van de Habitatrichtlijn en de steenmarter onder de bescherming van Nationaal beschermde soorten. Naar aanleiding van de beoogde werkzaamheden kan overtreding van de volgende verbodsbepalingen optreden:

Wnb, art 3.10 lid 1(b) (nationaal beschermde soorten)

Lid 1: Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen;

Wnb, art. 3.5 (Habitatrichtlijnsoorten)

Lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren

Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Voorliggend onderzoek en rapportage zijn uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Aannemelijk zal per 1 januari 2023 de Omgevingswet in werking treden. Binnen de Omgevingswet blijven de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn onverminderd van kracht. Uitvoeringskaders, termijnen en processen vinden binnen de Omgevingswet op andere wijze plaats. Implementatie en wijze van uitvoering zijn voornamelijk niet vastgesteld.

2 Methode onderzoek

2.1 Theoretisch kader

Ten behoeve van ecologische onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor vleermuizen geldt het meest actuele Vleermuisprotocol (momenteel NGB, 2021) als richtlijn. De richtlijnen worden door de opstellers geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast. Voor de steenmarter is geen protocol voorhanden. Echter kan de Handreiking kleine marter (Bouwens, 2017) kleine als leidraad is gebruikt voor de soort. De uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in de richtlijnen vormen de basis voor het soortspecifieke onderzoek wat wordt uitgevoerd door Blom Ecologie. In tabel 2.1 wordt voor de desbetreffende beschermde soorten en diens functionele leefgebieden beknopt weergegeven wat de onderzoeksperioden en methode zijn. Voor de veldbezoeken wordt een minimale tussenliggende periode aangehouden voor een goede spreiding over de onderzoeksperiode, conform de relevante Kennisdocumenten en het meest actuele Vleermuisprotocol.

Tabel 2.1 Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van het aanvullend ecologisch onderzoek zoals geformuleerd in het meest actuele Vleermuisprotocol en de Handreiking kleine marters (Bouwens, 2017).

Soort	Type	Periode	Omschrijving
Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen	Kraam Zomer Paar	15 mei t/m 15 juli 15 april t/m 15 aug. 15 aug. t/m 30 sep.	Minimaal 2 veldbezoeken per type verblijfplaats na zonsondergang of voor zonsopkomst. Veldbezoeken kunnen gecombineerd worden uitgevoerd. Inventariseren van in- en uitvliegende individuen alsmede gedrag indicatief voor een verblijfplaats (o.a. baltsende dieren).
Steenmarter	Functioneel leefgebied	Maart - Augustus	Minimaal 6 weken inventariseren middels cameravallen en sporenonderzoek.
Cat. 5 vogels Algemene broedvogels	Nest		De nesten van cat. 5 soorten en andere algemene broedvogels worden meegenomen gedurende de overige veldbezoeken.

2.2 Praktische uitvoering

De praktische uitvoering valt uiteen in standaardprocedure tijdens elk veldbezoek, de reactieve onderzoekswijze die gehanteerd wordt en, indien van toepassing, de aanvullende onderzoeksmethodes. Op basis van de te verwachten soorten en de relatieve potentie voor deze soorten binnen het onderzoeksgebied wordt het aanvullende onderzoek ingericht. Voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering wordt bekeken vanaf welke posities het onderzoeksgebied (gevels, daken en groenstructuren met potentie) het meest efficiënt en strategisch kan worden onderzocht. De strategische punten, looproute en zichtlijnen zijn afhankelijk van de aanwezigheid van obstructies, struiken/bomen, verlichting en diverse typen van bebouwing. Tevens zijn deze afhankelijk van de te onderzoeken soortgroep.

Binnen de kaders van het Vleermuisprotocol en de Handreiking kleine marters (tabel 2.1) is de onderzoekswijze vormvrij. Afhankelijk van omstandigheden zoals de relatieve potentie, ervaring, moment van onderzoek het aantal onderzoekers, en dergelijke, worden door de diverse onderzoeksbureaus op verschillende wijze onderzoek uitgevoerd.

Aangezien de te onderzoeken soorten veelal voorkeur hebben voor bepaalde type verblijfsplaatsen en leefgebied wordt door Blom Ecologie reactief onderzoek uitgevoerd. Dit type onderzoek houdt vast aan strategische punten, looproutes en zichtlijnen waarbij het geobserveerde gedrag van de te onderzoeken soort en de lokale omstandigheden leidend zijn voor de keuze van de strategische punten of looproute en de verblijfsduur per punt. De strategische punten worden bepaald op locatie voorafgaand aan de start van een onderzoek door een visuele beoordeling op de actuele potentie voor de soort in kwestie. Deze punten kenmerken zich door goed overzicht binnen het onderzoeksgebied en zicht op zoveel mogelijk potentiële in- of uitvliegopeningen.

Vleermuizen

Het aanvullend onderzoek vleermuizen wordt uitgevoerd door een combinatie van strategische punten en looproutes. Tijdens het eerste veldbezoek (zowel in het voorjaar als najaar) worden strategische punten ingenomen. Op het moment dat er sprake is van uitvliegende vleermuizen beweegt de onderzoeker zich in tegenovergestelde richting (dus de vleermuis tegemoet) naar het volgende strategische punt om zo een eventueel tweede of daaropvolgende uitvliegend individu, en uiteindelijk zo mogelijk de kolonieverblijfplaats, te lokaliseren. Hierbij blijft de nadruk op de woningen die binnen het plangebied vallen. Tijdens de vervolgonderzoeken wordt per seizoen de strategische punten ingenomen waar op dat moment de hoogste trefkans is.

Voor de onderzoeken geldt tevens dat tijdens de rondes de keuze van strategische punten en/of looproutes beïnvloed worden door veranderende omstandigheden. Dit kan zijn een plotselinge verandering van windrichting, sterke toename of afname van windkracht, defecte straatverlichting en andere omstandigheden. Het aantal factoren dat bepaalt waarom een onderzoeker juist de ene richting meer op kijkt dan de andere of er juist voor kiest af te wijken van een gebruikelijke route zijn niet of nauwelijks definieerbaar.

De wijze van onderzoek verschilt, met in achtname van de randvoorwaarden van de relevante Kennisdocumenten en het meest actuele Vleermuisprotocol, dus per datum, per loopronde en per moment. Er is derhalve geen sprake van vaste transecten maar veel eerder van diverse looproutes naar strategische punten waarbij de frequentie van stilstaan en beweging afhankelijk zijn van de omstandigheden op dat moment.

De personele inzet van ieder veldbezoek is afhankelijk van het type onderzoek, de ervaring van de waarnemers en de potentie van het plangebied. Alle veldwerkers van Blom Ecologie zijn bedreven en ervaren in onderzoeken in urbaan gebied. Het onderzoek is er niet op gericht om met volledige zekerheid alle mogelijke verblijfplaatsen en/of functionele structuren te vinden of de aanwezigheid hiervan volledig uit te sluiten. Hiervoor zou een onderzoeksinspanning geleverd moeten worden die de onderzoeksprotocollen ver overstijgt. Van de geleverde onderzoeksinspanning wordt beoordeeld dat deze voldoende is zoals dat redelijkerwijs van een initiatiefnemer gevraagd kan worden. Met het uitgevoerde onderzoek worden derhalve resultaten geleverd die een goed beeld bieden van de aantallen individuen en de actieve nesten en/of verblijfplaatsen op die momenten binnen het onderzoeksgebied.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector, type Petterson D-200x/D-240x. Deze type zijn heterodyne en D-240x heeft een time expansion functie. De time expansion functie maakt het mogelijk de geluidopnames te vertragen waardoor nauwkeurige analyse van de hoogfrequent geluiden uitgevoerd kunnen worden. Geluidswaarnemingen zijn eventueel opgenomen met een opnameapparaat van het merk Roland, type R-07. Indien inventarisatie in het veld niet mogelijk was zijn geluiden geanalyseerd met behulp van de software BATSOUND.

Steenmarter

Voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering wordt bekeken vanaf welke posities de planlocatie het meest efficiënt (strategisch) kan worden onderzocht. De strategische locaties van het plaatsen van de camera's en het zoeken naar sporen zijn afhankelijk van de aanwezigheid van groenstructuren, verlichting en diverse typen van bebouwing.

Om de aan- of afwezigheid van steenmarter vast te stellen zijn 3 cameraval(en) ingezet (figuur 2.1). De onderzoeksmethoden zijn geplaatst op 'kansrijke' locaties als op zolder, waar een (oude) latrine aangetroffen is (2), een wissel tussen de struiken (3) en onder een overkapping naast een voormalig kippenhok (1)(figuur 2.2). Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van 17 juni 2022 t/m 29 juli 2022, gedurende een aaneengesloten periode van 6 weken.

Naast het plaatsen van wildcamera's is tijdens elk veldbezoek specifiek een sporenonderzoek uitgevoerd. Hierbij is gezocht naar sporen die duiden op de aanwezigheid van de steenmarter en/of verblijfplaatsen van de soort. Dit betreffen sporen als latrines, losse uitwerpselen, prooiresten en prenten. Ten tijde van de quickscan was er een latrine aanwezig op de zolder (camera 2).

Figuur 2.1 Overzicht van de locaties van de cameravallen.

Figuur 2.2 De cameravallen geplaatst op zolder(links), tussen struiken(midden) en onder een overkapping (rechts).

2.3 Veldbezoeken

Het onderzoeksgebied is geïnventariseerd door ter zake deskundig ecologen van Blom Ecologie of externe ter zake deskundig ecologen onder verantwoordelijkheid van Blom Ecologie. De relevante omstandigheden ten tijde van de veldbezoeken zijn opgenomen in onderstaande tabel (tabel 2.2).

Tabel 2.2 Uitgevoerde veldbezoeken gedurende het aanvullend onderzoek.

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum	Zon	Tijd	Weersomstandigheden
Vleermuis 1	Kraam + zomer	2	27-05-2022	21.41	21.40-23.40	4/8, droog, 2 Bft, 13°C
Vleermuis 2	Kraam + zomer	1	17-06-2022	05.18	03.15-05.20	4/8, droog, 1 Bft, 15°C
Vleermuis 3	Kraam + zomer	2	18-06-2022	21.58	21.50-23.50	2/8, droog, 4 Bft, 25°C
Vleermuis 4	Paar	1	23-08-2022	20.45	22.45-01.00	0/8, droog, 0 Bft, 21°C
Vleermuis 5	Paar	1	14-09-2022	19.55	20.55-23.00	2/8, droog, 1-2 Bft, 13°C
Steenmarter 1	Inzetten*	1	17-06-2022	n.v.t.	n.v.t.	4/8, droog, 2 Bft, 13°C
Steenmarter 2	Wissel*	1	01-07-2022	n.v.t.	n.v.t.	2/8, droog, 1 Bft, 14°C
Steenmarter 3	Wissel*	1	14-07-2022	n.v.t.	n.v.t.	0/8, droog, 2 Bft, 22°C
Steenmarter 4	Ophalen*	1	29-07-2022	n.v.t.	n.v.t.	8/8, miezer, 1 Bft, 13°C

* Tijdens elk marteronderzoek zijn tevens gezocht naar sporen van de steenmarter.

2.4 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek kan er sprake zijn van dusdanig omstandigheden dat er mogelijk een vertekend beeld optreedt van de verzamelde resultaten. Hiermee wordt niet bedoeld het gemotiveerd afwijken van uitgangspunten zoals geformuleerd in de Kennisdocumenten en Vleermuisprotocol. Tijdens het onderzoek was er, voor zover de onderzoekers hebben kunnen nagaan, geen sprake van omstandigheden die mogelijk effect sorteren op de onderzoeksresultaten.

3 Resultaten

3.1 Vleermuizen

Tijdens de onderzoeksrondes zijn in totaal een tweetal soorten waargenomen in het onderzoeksgebied (tabel 3.1). Waargenomen soorten betreffen de gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De meest waargenomen soort betrof de gewone dwergvleermuis. De laatvlieger is uitsluitend overvliegend waargenomen.

Tabel 3.1 Waarnemingen en aantallen van vleermuizen gedurende de veldbezoeken in het onderzoeksgebied. Een verblijfplaats kan bij meerdere veldbezoeken zijn vastgesteld, het totaal aantal verblijfplaatsen wordt weergegeven in tabel 3.2 en figuur 3.1.

Veldbezoek	Soort	Aantal individuen	Gedrag en verblijfplaatsen
Vleermuis 1 27-05-2022	Gewone dwergvleermuis	4	Overvliegend
	Laatvlieger	2	Overvliegend
Vleermuis 2 17-06-2022	Gewone dwergvleermuis	2	Foeragerend
	Gewone dwergvleermuis	1	Zomerverblijfplaats (vastgesteld)
	Laatvlieger	1	Overvliegend
Vleermuis 3 18-06-2022	Gewone dwergvleermuis	2	Foeragerend
	Laatvlieger	1	Overvliegend
Vleermuis 4 23-08-2022	Gewone dwergvleermuis	2	Baltsende mannetjes (territorium)
	Gewone dwergvleermuis	1	Paarverblijfplaats (vastgesteld)
Vleermuis 5 14-09-2022	Gewone dwergvleermuis	1	Overvliegend

Gedurende het vleermuisonderzoek is één vleermuisverblijfplaats vastgesteld van de gewone dwergvleermuis. Dit betreft een zomerverblijfplaats met tevens een paarfunctie. De verblijfplaats bevindt zich buiten de planlocatie en ligt buiten de verstoringinvloeden van de werkzaamheden. De exacte vindplaats van de vleermuisverblijfplaatsen is weergegeven in tabel 3.2 en in figuur 3.1.

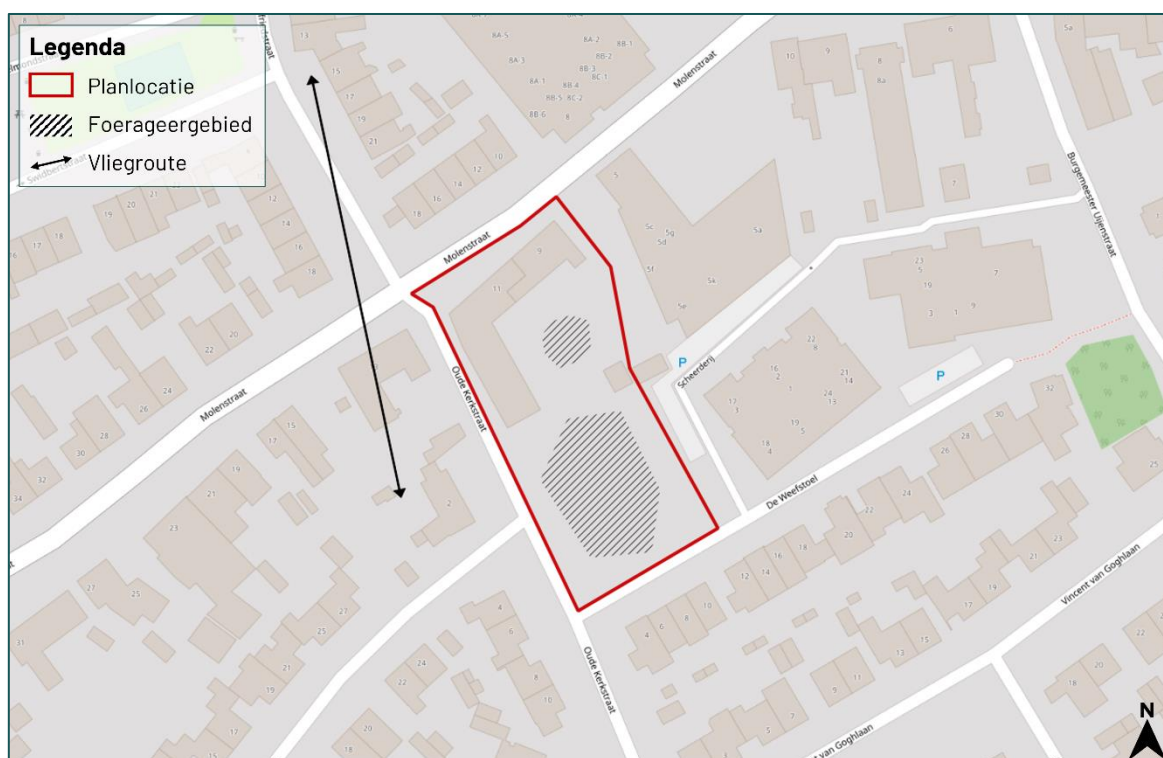
Uit de quickscan blijkt dat de planlocatie geen deel uitmaakt van het essentieel foerageergebied en/of vliegroute. De resultaten van het vleermuisonderzoek onderschrijven deze beoordeling. Op basis van het vleermuisonderzoek worden de groenstructuren binnen de planlocatie af en toe gebruikt als foerageergebied. Op basis van het aantal waargenomen individuen is de aanwezigheid van een veel gebruikte vliegroute en/of foerageergebied uitgesloten.

Tabel 3.2 Overzicht van de aangetroffen vleermuisverblijfplaatsen in het onderzoeksgebied.

Adres	Soort	Functie	Plangebied	Omschrijving
Molenstraat 5	Gewone dwergvleermuis	Zomer/paar	Buiten	1 individu in stootvoeg

Figuur 3.1 Overzicht van de aangetroffen vleermuisverblijfplaats nabij de planlocatie.

Figuur 3.2 Impressie van gebruikte foerageerplaatsen en vliegroute, welke niet essentieel zijn.

3.2 Steenmarter

Waarnemingen en aantallen

Tijdens de onderzoek rondes zijn geen waarnemingen van de steenmarter vastgelegd op de wildcamera's. Daarnaast zijn er geen verse sporen waargenomen.

Rust- en voortplantingsplaatsen

Gedurende het onderzoek zijn geen rust- of voortplantingsplaatsen gevonden of sporen als latrines, uitwerpselen, prooiresten of prenten, die wijzen op de aanwezigheid hiervan. Derhalve is er geen sprake van een rust- en/of voortplantingsplaats op de planlocatie.

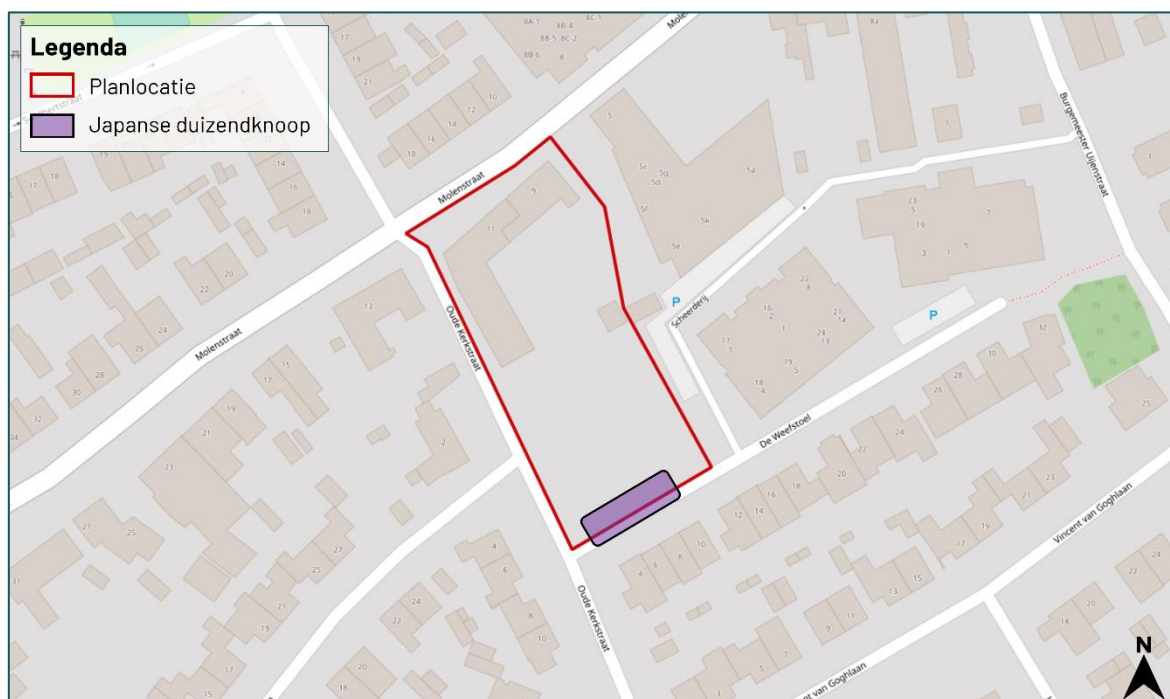
Functioneel leefgebied

Op de planlocatie is tevens geen sprake van essentieel leefgebied en/of migratieroute van steenmarter door geen visueel bewijs op de wildcamera's én de afwezigheid van sporen (c.q. prenten of wisselsporen) binnen de planlocatie.

3.3 Overige soorten

Naast de te onderzoeken soorten waarvoor het voorliggend onderzoek is uitgevoerd zijn tijdens de veldbezoeken waarnemingen van overige soorten gedaan. Zo zijn op de wildcamera's de merel en bruine rat meerdere malen waargenomen. Tevens zijn er verschillende vogelsoorten waargenomen tijdens het vleermuis- en marteronderzoek. De volgende vogelsoorten zijn gedurende de veldbezoeken waargenomen: merel, pauw, vink, heggenmus, houtduif, kauw en Turkse tortel. Deze waarnemingen bestaan met name uit overvliegende, rustende of foeragerende vogels. Ondanks dat tijdens het onderzoek geen nestlocaties zijn aangetroffen, bieden de groenstructuren geschikte nestlocaties voor algemene broedvogels. Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd gedurende het broedseizoen. Het broedseizoen loopt indicatief van 15 maart t/m 15 juli. Werkzaamheden die mogelijk nesten van algemene broedvogels aantasten dienen uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen.

Tijdens het onderzoek is in de groenstrook ten zuiden van de planlocatie Japanse duizendknoop waargenomen (figuur 3.3). Japanse duizendknoop betreft een invasieve exoot waarbij verspreiding van de soort voorkomen dient te worden. Tijdens de snoei- en kapwerkzaamheden dient hier zorgvuldig met om te gaan (zie H4.5).

Figuur 3.3 Overzicht van de aangetroffen nestlocaties van algemene broedvogels en vogels die vallen onder cat. 5.

4 Conclusie

4.1 Vleermuizen

In de periode mei-september 2022 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied aan de Molenstraat 9-11 te Waalre. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in het meest actuele Vleermuisprotocol (NGB, 2021). Tijdens het onderzoek is één verblijfplaats, met dubbele functie, van gewone dwergvleermuis buiten de planlocatie vastgesteld. Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat de bebouwing binnen de planlocatie geen functie heeft voor vleermuizen als verblijfplaats. De beoogde ingreep leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.5, lid 2 (verstoren vleermuizen) en lid 4 (wegnemen verblijfplaatsen). Ten aanzien van vleermuizen is een ontheffing van de Wet natuurbescherming niet benodigd.

4.2 Steenmarter

In de periode juni - juli 2022 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van steenmarter binnen de planlocatie. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in de handreiking kleine marterachtigen (Bouwens, 2017). Tijdens het onderzoek zijn geen individuen en/of sporen van steenmarter aangetroffen binnen de planlocatie. De beoogde ruimtelijke ontwikkeling leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 1. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is derhalve niet benodigd.

4.3 Overige soorten

Het onderzoek beperkte zich in beginsel tot vleermuizen en de steenmarter. Tijdens het onderzoek is tevens gelet op individuen, nesten en/of verblijflocaties van andere soorten in het plangebied. Er zijn verschillende vogelsoorten waargenomen. Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd gedurende het broedseizoen. Het broedseizoen loopt indicatief van 15 maart t/m 15 juli. Werkzaamheden die mogelijk nesten van algemene broedvogels aantasten dienen uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen.

Tijdens het onderzoek is Japanse duizendknoop aangetroffen. Er dienen maatregelen getroffen worden om verspreiding van de soort tijdens de kap- en snoeiwerkzaamheden te voorkomen.

4.4 Samenvatting

Tabel 4.1 Samenvatting van de aangetroffen nestlocaties en vleermuisverblijfplaatsen in het onderzoeksgebied.

Soort	Type	Aantal wegnemen	Aantal behouden	Bescherming Wnb	Ontheffing nodig
Gewone dwergvleermuis	Zomer/paar	0	1	Art. 3.5	Nee
Steenmarter	Leefgebied	0	0	Art. 3.5	Nee

4.5 Vervolgstappen

Voor de uitvoering van de ingreep is geen ontheffing Wnb nodig (tabel 4.1). Er gelden in het kader van de Wnb geen verdere vervolgstappen.

4.6 Maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- De kap- en sloopwerkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.
- Er dient zorgvuldig gewerkt te worden tijdens het snoeien en kappen van de groenstructuren, waarbij groenafval zorgvuldig wordt afgevoerd naar een gespecialiseerd groenverwerkingsbedrijf voor invasieve exoten. Zorg hierbij dat er geen wortel- of stengelfragmenten achter blijven of verplaats worden naar omliggend groen.

Bronvermelding

Bouwens, S., 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch.

Fairhurst, G., 2021. Quicksan Wnb aan de Molenstraat 9-11 te Waalre. Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

NGB, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2021. Vleermuisprotocol, versie januari 2021.

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017)

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)

Bijlagen

Bijlage 1 Steenmarter

Bijlagen

Steenmarter

Het voorkeurshabitat van de steenmarter betreft een kleinschalig parklandschap (figuur 1). De soort wordt met name aangetroffen nabij steden, dorpen en boerderijen. Geschikte leefgebieden bestaan voornamelijk uit kleinschalige landbouw met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. In het bijzonder heeft de steenmarter een voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. Daarbij is de aanwezigheid van elementen als groenstroken, heggen, houtsingels, greppels en bermen die kunnen dienen als foerageer- en jachtgebied van belang (Zoogdiervereniging steenmarter, 2022).

Figuur 1 De steenmarter (bron: zoogdiervereniging.nl).

BLOM ECOLOGIE

Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

blomecologie.nl